

# Onzekerheid en koersval pond grootste probleem Brexit

Het Britse pond maakt een duikeling, beurzen leveren in, het Engelse Brexitkamp maant tot kalmte en 'Brussel' juist tot haast. In de chaos na de keuze van de Britten voor een vertrek uit de Europese Unie, proberen handelaren in de sierteeltsector het hoofd koel te houden. 'Engeland is niet het gevaar', vindt Pieter van der Vlugt. De hyacintenspecialist in Hillegom noemt een nieuwe recessie een groter risico.

Tekst: Hans van der Lee  
Fotografie: René Faas

**D**e uitkomst van het Britse referendum kwam voor velen als een verrassing. Hoewel bedrijven aan beide zijden van het Kanaal voorzichtig rekening hielden met een vertrek van Engeland uit de Europese Unie, is tot het laatste moment gedacht dat de stemmers voor 'remain' zouden kiezen. "Wij hebben op tijd onze ponden verkocht", zegt commercieel directeur Rob de Vries van Kapi-teyn in Breezand.

.....  
'De Engelsen hebben wel  
iets anders aan hun hoofd  
dan bloemen en bollen'  
.....

"Dit kost gewoon geld, zowel ons als onze klanten", erkent Pieter van der Vlugt van Matth. Verdegaaal. Zijn klanten krijgen het moeilijk en daarom krijgt de Nederlandse leverancier het ook zwaar. "We hebben nu vooral te maken met de koersval. Voor onze orders in ponden moesten we wel iets regelen met de klanten." Die kregen te maken met een prijsstijging van circa 20 procent in slechts enkele dagen tijd.

## WISSELEND EFFECT

De effecten zijn heel verschillend voor de bedrijven in de sector. Van der Vlugt moet direct oplossingen zoeken, maar Tony Lindhout boekt zijn orders voor Jac. Uittenbogaard en Zonen (JUB) hoofdzakelijk vroeger in het voorjaar. Voor dit jaar zijn de meeste orders dus reeds geboekt en de ponden tijdig afgedekt. "Er liggen wel wat projecten van land-

schapsarchitecten die wel of niet doorgaan, afhankelijk van de uitkomst van het referendum. Er valt dus mogelijk wel iets af, maar op korte termijn zijn er nog geen zorgen", laat hij vanuit Engeland weten. Lijnrijder Frank den Heijer van D. Visser en Zonen in Aalsmeer ziet de belangstelling voor bloemen juist direct inzakken. "Ze hebben daar wel iets anders aan hun hoofd dan bollen en bloemen", zegt Den Heijer, die vooral hotels en evenementenorganisaties onder de klanten heeft. "Lopende zaken gaan door, maar over drie maanden is het echt voelbaar." Engeland is een belangrijke markt voor teler en exporteur Verdegaaal, maar het is niet het enige afzetkanaal. "Je past je iedere dag aan, dus ook hieraan. We moeten kijken waar wel kansen liggen. Als Engeland inderdaad uit de EU is, blijft handel gewoon mogelijk. Daar wordt ik niet nerveus van." Van der Vlugt ziet wel een kans op een nieuwe Europese recessie, als de onzekerheid overslaat op andere landen in Europa. "De huidige onzekere periode moet niet te lang duren, want dat heeft ook een slecht effect op de totale handel."

## RUIMTE OP DE MARKT

Aanhoudende aarzeling in de handel heeft mogelijk een positief effect: een sanering. Klanten die nu al het ene gat met het andere gat vullen en maanden wachten met het betalen van de orders, verdwijnen als eersten, denkt Van der Vlugt. "Die bedrijven houden we al die tijd in leven met zijn allen, terwijl ze eigenlijk failliet zijn. Dat is trouwens niet specifiek Brits, ook in Rusland is eerder veel geld verloren door de val van de roebel." Den Heijer ziet ook maar één positief effect van de stap van de Britten. "De chaos is groot en misschien vallen er straks collega's weg. Dat moeten we natuurlijk niet zelf zijn. We kunnen wel wat klappen opvangen, maar die periode van onzekerheid moet niet te lang duren." Iedere handelaar meent dat de impasse niet



## Nieuwe overeenkomsten nodig

De Britse nationale boerenbond NFU roept haar leden bij elkaar om te bekijken hoe de boeren en telers met de bond moeten reageren op het vertrek. Tijdens de gesprekken met telers en boeren voorafgaand aan het referendum werd al duidelijk dat ze enerzijds verlost willen zijn van de Europese regels, maar dat de ruim vijftig handelsovereenkomsten behouden moeten blijven. Achter de schermen bereidt de sector zich voor op de veranderde verhoudingen binnen Europa, maar voor concrete stappen wordt naar de Britse politici gekeken. Onderhandelingen over het vertrek uit de EU beginnen na de zomer. De NFU heeft in de aanloop naar het referendum wel in beeld gebracht wat de consequenties kunnen zijn van een vertrek uit de Europese Unie, maar een passende oplossing ontbreekt, stelt voorzitter Meurig Raymond in een speciaal schrijven in

het ledenblad Farmer & Grower Magazine. In de Britse sierteeltsector wordt verwacht dat het een jaar duurt voordat de onrust is verdwenen. Inkoper en bestuurslid Andy Bunker van de Tillington-tuincentra heeft wel vertrouwen in herstel. Hij maakt zich geen zorgen over de effecten van de koersval van het pond op de lange termijn.

## Harde klap

Bij handelsorganisatie Anthos kwamen volgens voorzitter Henk Westerhof kort na het referendum van 23 juni vragen binnen. "Of er nu andere fytosanitaire regels gelden. Op korte termijn verandert er niet veel, behalve de koers van het pond." Westerhof voorziet een harde klap voor de Britten. De belastingen gaan omhoog, om de financiële consequenties van het vertrek op te vangen. "We hebben consumentenvertrouwen nodig voor een gezonde han-

del in onze producten. Dat vertrouwen is weg bij zo'n grote klap." De eerste maanden verwacht Westerhof geen enkele verbetering. "Er is weinig regie, het lijkt alsof de Britten het zelf ook niet hadden verwacht. Niemand weet wat er nu precies gaat gebeuren. Premier Cameron heeft afgedaan, de vraag is wat Boris Johnson (gangmaker achter de Brexit, red.) nu gaat doen. Deze onzekerheid kan heel lang gaan duren en daar zijn bollen en boomkwekerijproducten niet bij gebaat." Na het vertrek uit de Unie, moeten nieuwe handelsverdragen worden gesloten. Engeland is dan een zogeheten derde land. Met een jaarlijkse omzet van 950 miljoen, verwacht Westerhof dat die overeenkomsten er wel komen voor de sierteeltsector. Voordat met dergelijke onderhandelingen wordt begonnen, moet eerst duidelijk zijn op welke voorwaarden Engeland de Unie verlaat.